

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. kesäkuuta 2022
(OR. en)

9725/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0181 (NLE)

ECOFIN 532
UEM 138
FIN 593

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 268 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 268 final.

Liite: COM(2022) 268 final

Bryssel 1.6.2022
COM(2022) 268 final

2022/0181 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

{SWD(2022) 161 final}

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Covid-19-pandemia on vaikuttanut vahingollisesti Puolan talouteen. Vuonna 2019 Puolan bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti oli 44,3 prosenttia unionin keskiarvosta. Puolan reaalin BKT supistui 2,2 prosenttia vuonna 2020, ja kumulatiivisen supistuman odotetaan olevan 3,6 prosenttia vuosina 2020 ja 2021. Keskipitkän aikavälin taloudelliseen suorituskykyyn vaikuttavia pitkän aikavälin näkökohtia ovat yksityisten investointien ja innovoinnin vähäisyys; talouden huomattava työvoimapula ja osaamisvajae; ja ennakoimaton ja raskas sääntely-ympäristö.
- (2) Neuvosto antoi Puolalle 9 päivänä heinäkuuta 2019 ja 20 päivänä heinäkuuta 2020 eurooppalaisen ohjauksjakson yhteydessä suosituksia. Neuvosto suositti erityisesti, että Puola toteuttaa kaikki tarvittavat toimet pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten torjumiseksi ja turvaa samalla julkisen talouden keskipitkän aikavälin kestävyys; parantaa julkisen varainkäytön tehokkuutta; ja parantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyä, saatavuutta ja tuloksellisuutta. Neuvosto suositti myös, että Puola varmistaa tulevien eläke-etuuksien riittävyyden ja eläkejärjestelmän kestävyys; lisää työmarkkinoille osallistumista parantamalla lastenhoidon ja pitkäaikaishoidon saatavuutta; poistaa jäljellä olevat pysyvämpien työsuhteiden esteet ja lisää samalla joustavia työaikajärjestelyjä ja työajanlyhentämisyjärjestelyjä; parantaa sosiaalietuuksien kohdentamista; edistää laadukasta koulutusta ja osaamista erityisesti aikuiskoulutuksen avulla; parantaa

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

digiosaamista ja edistää edelleen digitaalista muutosta. Lisäksi neuvosto suositti, että Puola vahvistaa talouden innovointikykyä ja keskittää investoinnit vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen, erityisesti digitaaliseen infrastruktuuriin sekä puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön ja kestäväan liikenteeseen, joilla osaltaan edistetään asteittaista siirtymistä vähähiiliseen talouteen alueelliset erot huomioon ottaen. Lisäksi neuvosto suositti, että Puola turvaa yritysten rahoituksen saannin ja likviditeetin ja edistää talouden elpymistä aikaistamalla toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita ja edistää yksityisiä investointeja. Neuvosto suositti myös sääntely-ympäristön parantamista erityisesti vahvistamalla työmarkkinaosapuolten kuulemisten ja julkisten kuulemisten vaikutusta lainsäädäntöprosessissa sekä investointiympäristön parantamista erityisesti turvaamalla oikeuslaitoksen riippumattomuus. Arvioituaan edistymistä näiden maakohtaisten suositusten täytäntöönpanossa elpymis- ja palautumissuunnitelman, jäljempänä 'suunnitelma', toimittamisajankohtana komissio katsoo, että suositukset, jotka koskevat kaikkien tarvittavien toimien toteuttamista pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten torjumiseksi, on pantu kaikilta osin täytäntöön.

- (3) Puola toimitti 3 päivänä toukokuuta 2021 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa. Sitä ennen oli toteutettu kansallisen lainsäädännön mukaisesti paikallis- ja alueviranomaisien, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisprosessi. Elpymis- ja palautumissuunnitelmien kansallinen omavastuullisuus tukee niiden onnistunutta täytäntöönpanoa ja kestäväa vaikutusta kansallisella tasolla sekä niiden uskottavuutta Euroopan tasolla. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta asetuksen liitteessä V esitettyjen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.
- (4) Elpymis- ja palautumissuunnitelmilla olisi pyrittävä asetuksella (EU) 2021/241 perustetun elpymis- ja palautumistukivälineen ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/2094 perustetun Euroopan unionin elpymisvälineen yleisiin tavoitteisiin, jotta voidaan tukea covid-19-kriisin jälkeistä elpymistä. Niillä olisi edistettävä unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta tukemalla asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria.
- (5) Jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano merkitsee koordinoitua pyrkimystä saada aikaan uudistuksia ja investointeja kaikkialla unionissa. Koordinoidun ja samanaikaisen täytäntöönpanon sekä rajatylittävien ja useita maita kattavien hankkeiden toteuttamisen kautta tällaiset uudistukset ja investoinnit vahvistavat toisiaan ja luovat myönteisiä heijastusvaikutuksia unionissa. Sen vuoksi noin kolmannes tukivälineen vaikutuksesta jäsenvaltioiden kasvuun ja työpaikkojen luomiseen johtuu muiden jäsenvaltioiden heijastusvaikutuksista.

Kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (6) Elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.1 mukaisesti kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia mainitun

asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja sille osoitetut määrärahat.

- (7) Suunnitelmassa esitetään tasapainoisia uudistuksia ja investointeja, joilla puututaan sekä covid-19-pandemian vaikutuksiin että Puolan keskeisiin rakenteellisiin haasteisiin. Siinä esitetty strategia edistää kilpailukykyisempää ja paremmin häiriöitä kestävästä taloutta, tukee talouskasvua EU:n ilmasto- ja digitaalialan tavoitteiden mukaisesti ja lisää elämänlaatua Puolassa erityisesti kun toteutetaan investointeja uudistuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen, kestävästä liikkuvuuteen, terveydenhuoltoon, digitaalitekniikoihin sekä tutkimukseen ja innovointiin. Suunnitelmassa keskitytään kuuteen merkitykselliseen politiikan alaan: vihreä siirtymä, digitalisaatio, terveys, kilpailukyky ja innovointi, kestävä liikenne ja instituutioiden laatu.
- (8) Talouden vihreä siirtymä ja digitaalinen muutos ovat suunnitelman politiikkatoimien ytimessä. Suunnitelluilla vihreillä uudistuksilla ja investoinneilla pyritään lisäämään uusiutuvan energian tuotantoa sekä meri- että maatuulivoiman ja aurinkosähkön avulla, edistämään älykkäiden energiaverkkojen ja uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn kehittämistä sekä parantamaan energiatehokkuutta, ilmanlaatua ja kestävästä liikennettä. Digitaalisissa uudistuksissa ja investoinneissa keskitytään laajakaistainfrastruktuuriin erityisesti maaseutualueilla, sähköisten palvelujen kehittämiseen erityisesti terveydenhuoltojärjestelmässä, digitaalisen taitojen parantamiseen koulutuksen alalla ja kansallisen kyberturvallisuuden lujittamiseen.
- (9) Suunnitelma sisältää useita merkityksellisiä toimenpiteitä, joiden avulla pyritään parantamaan liiketoimintaympäristöä ja investointi-ilmapiiriä Puolassa Suunniteltujen uudistusten avulla pyritään vähentämään yritysten hallinnollista ja sääntelyyn liittyvä raskaus, parantamaan julkista varainhoitoa sekä vahvistamaan julkisten kuulemisten vaikutusta lainsäädäntöprosessissa, minkä odotetaan parantavan lainsäädännön laatua ja vakautta. Suunnitelman tavoitteena on myös parantaa tiettyjen oikeussuojan näkökohtien tasoa ja siten parantaa investointiympäristöä. On odotettavissa, että älykäästä ja kestävästä kasvusta koskeva tavoite voidaan saavuttaa myös erilaisilla tutkimus- ja innovointitoimilla ja parantamalla innovatiivisten ratkaisujen levittämistä koulutuksen avulla.
- (10) Suunnitelma edistää vastaamista useisiin haasteisiin alueellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantamiseksi, pääasiassa siten, että pyritään nykyaikaistamaan sairaalahoitoa ja lisäämään sen saatavuutta, vastaamaan työmarkkinoiden haasteisiin parantamalla ammatillista koulutusta ja elinikäistä oppimista sekä toteuttamaan investointeja liikenteeseen. Suunnitelmaan sisältyy myös erilaisia toimenpiteitä, joiden odotetaan parantavan sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyä muun muassa sairaalauudistusten avulla, sekä toimenpiteitä työmarkkinoiden segmentoitumisen vähentämiseksi ja pitkäaikaishoidon kehittämiseksi, ja investointeja sosiaaliseen asuntotuotantoon. Lopuksi voidaan mainita, että merkittävä osa suunnitelmasta on omistettu seuraavan sukupolven hyväksi toteutettaville politiikoille, erityisesti koulutusjärjestelmien digitalisaation avulla ja osaamisen työmarkkinarelevanssia parantamalla.

Vastaaminen kaikkiin tai merkittävään osaan maakohtaisissa suosituksissa yksilöidystä haasteista

- (11) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai merkittävään osaan (luokitus A) Puolalle osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien julkista taloutta koskevat näkökohdat, tai muissa komission talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluvissa asiakirjoissa yksilöidyistä haasteista.
- (12) Pandemian johdosta toteutettavia välittömiä finanssipoliittisia toimia koskevien suositusten sekä suosituksen, joka koskee julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen saavuttamista vuonna 2020, voidaan katsoa jäävän Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelman ulkopuolelle, koska kyseinen budjettikausi on päättynyt, mutta Puola on yleisesti ottaen vastannut asianmukaisesti ja riittävästi välittömään tarpeeseen tukea taloutta finanssipoliittisin keinoin vuosina 2020 ja 2021 vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen mukaisesti.
- (13) Suunnitelmaan sisältyy useita toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai huomattavaan osaan neuvoston Puolalle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019 ja 2020 antamissa maakohtaisissa suosituksissa esitetyistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista erityisesti seuraavilla osa-alueilla: digitalisaatioon ja vihreään siirtymään liittyvät investointitarpeet sekä työmarkkinoille osallistumisen lisääminen ja koulutuksen työmarkkinarelevanssin parantaminen.
- (14) Energia-alan merkittävien uudistusten ja investointien odotetaan tukevan uusiutuvan energian ja vaihtoehtoisten polttoaineiden tuotantoa ja käyttöä, parantavan energiatehokkuutta ja edistävän talouden sopeutumista ilmastonmuutokseen. Suunnitelman toimenpiteiden odotetaan myös edistävän Puolan talouden innovointivalmiuksien kehittämistä, jotta se voi nousta arvoketjussa, ja nopeuttavan vihreää ja digitaalista siirtymää tukemalla automatisoinnin lisäämistä, ympäristötekniikan kehittämistä ja levittämistä ja parantamalla tiedemaailman ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä.
- (15) Toimenpiteillä reagoidaan myös covid-19-pandemiasta terveydenhuoltoalalla aiheutuneisiin vaikutuksiin ja riskeihin sekä Puolan terveydenhuoltojärjestelmässä aiemmin todettuihin haasteisiin muun muassa julkisia sairaaloita koskevalla uudistuksella, jolla parannetaan terveydenhuoltopalvelujen ja pitkäaikaishoidon saatavuutta, tuloksellisuutta ja tehokkuutta, kehitetään digitaalisia terveyspalveluja sekä tuetaan lääkealaa ja erikoistunutta lääketieteellistä tutkimusta ja analysointia. Tämä todennäköisesti vahvistaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyä, erityisesti kun otetaan huomioon pandemiasta saadut kokemukset ja lääkkeiden saatavuuden merkitys.
- (16) Suunnitelma on tasapainoinen vastaus suosituksiin, jotka koskevat digitaalisen osaamisen parantamista ja digitaalisen muutoksen edistämistä yrityksissä, julkishallinnossa, kouluissa ja ammattikoulutuksessa. Suunnitelmalla edistetään digitaalista osaamista eri väestöryhmissä, ja sen tavoitteena on muun muassa digitaalisen osaamisen kehittämistä koskevan hallinnointijärjestelmän käyttöönotto Puolassa. Julkishallinnon digitaalisen muutoksen osalta vireillä on useita hankkeita ja lainsäädäntömuutoksia, joiden odotetaan edistävän hallinnollisten prosessien digitalisointia, minkä puolestaan odotetaan edistävän yritysten digitalisaatiota. Tieto-

ja viestintätekniikan integroimiseksi paremmin kouluihin on tarkoitus tehdä huomattavia investointeja opetuksen ja oppimisen parantamiseksi sekä selviytymiskyvyn ja digitaalisen osallisuuden tukemiseksi koulutuksessa. Suunnitelmalla edistetään myös vastaamista merkittäviin haasteisiin, jotka liittyvät osaamisen työmarkkinarelevanssin parantamiseen ja aikuiskoulutuksen lisäämiseen kohdennetuilla toimenpiteillä, kuten perustamalla alakohtaisia osaamiskeskustoja tiiviissä yhteistyössä talouden eri alojen kanssa ja toteuttamalla uudistuksia niiden sisällyttämiseksi koulutusjärjestelmään. Toimissa painotetaan digitaalista ja vihreää osaamista, ja niiden odotetaan edistävän koulutuksen ja nykyaikaisen talouden tarpeiden kohtaamista.

- (17) Suunnitelmaan sisältyvillä toimilla on tarkoitus vastata liikenteen kestävyttä koskeviin haasteisiin parantamalla liikenneturvallisuutta ja tukemalla tieliikenteen vähähiilistämistä sekä edistämällä sähkö- ja vetikäyttöistä liikennettä, kestävästä kaupunkiliikennettä, liikenteen siirtymistä rautateille ja intermodaaliliikennettä. Tieliikenteen turvallisuutta koskevan uudistuksen ja siihen liittyvän investoinnin avulla pyritään edistämään liikennesääntöjen noudattamista ja heikommassa asemassa olevien ryhmien suojelua, jotta voidaan edetä kohti Puolan asettamaa tavoitetta vähentää tieliikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten määrää 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.² On odotettavissa, että tieliikenteen vähähiilistämistä voidaan edistää päästöttömiin ajoneuvoihin liittyvillä kannustimilla ja saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisilla vero- tai rahoitustoimenpiteillä sekä investoinneilla puhtaaseen julkiseen liikenteeseen, jossa painopisteenä on kestävä kaupunkiliikenne. Rautatiealan uudistuksissa ja investoinneissa keskitytään Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon ja päästöttömään liikkuvaan kalustoon, joka on varustettu Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmällä (ERTMS), sekä sähköisen yhden lipun järjestelmän edistämiseen.
- (18) Suunnitelma sisältää myös toimenpiteitä, joilla pyritään vastaamaan eläke-etuksien riittävyttä ja eläkejärjestelmän kestävyttä koskeviin haasteisiin sekä työmarkkinoille osallistumista ja työmarkkinoiden segmentoitumista koskeviin haasteisiin. Tätä varten on lisättävä lastenhoidon laatua ja saatavuutta, tarkistettava ja uudistettava pitkäaikaishoitoa koskevia toimenpiteitä tarjoamalla verokannustimia työurien pidentämiseksi ja todellisen eläkkeellesiirtymisiän nostamiseksi sekä parantamalla erilaisiin työsopimuksiin liittyvää sosiaalista suojelua.
- (19) Suunnitelman odotetaan myös edistävän investointi-ilmapiiiriin liittyvien haasteiden ratkaisemista erityisesti Puolan oikeusjärjestelmän sekä päätöksenteko- ja lainsäädäntöprosessien osalta. Uudistuksilla pyritään parantamaan lainsäädäntöprosessia pääasiassa lisäämällä julkisten kuulemisten ja vaikutustenarviointien käyttöä lainsäädäntöprosessissa, jotta varmistetaan sidosryhmien ja asiantuntijoiden rakenteellisempi osallistuminen lainsäädäntötyöhön. Lisäksi elpymis- ja palautumissuunnitelmalla pyritään vahvistamaan tuomioistuinten riippumattomuutta ja puolueettomuutta. Tavoitteena on myös korjata niiden tuomareiden tilanne, joihin Puolan korkeimman oikeuden kurinpitojaoston tekemät, kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat,

² Neuvoston päätelmät 8 päivänä kesäkuuta 2017 liikenneturvallisuudesta - maaliskuussa 2017 annetun Valletan julistuksen hyväksyminen.

ottamalla heidät uudelleen palvelukseen uuden jaoston viipymättä toteutettavassa uudelleentarkastelumenettelyssä antaman myönteisen arvion perusteella.

Kasvupotentiaalia, työpaikkojen syntymistä sekä taloudellista, sosiaalista ja institutionaalista palautumiskykyä tukeva vaikutus

- (20) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.3 mukaisesti suuria vaikutuksia (luokitus A) Puolan kasvupotentiaalin, työpaikkojen syntymisen sekä taloudellisen, sosiaalisen ja institutionaalisen palautumiskyvyn lujittumiseen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon muun muassa siten, että se edistää lapsia ja nuoria koskevia toimintapolitiikkoja sekä lieventää covid-19-kriisin taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, jotta voidaan lisätä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä unionissa.
- (21) Komission yksiköiden simulaatiot osoittavat, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on yhdessä muiden Euroopan unionin elpymisvälineen toimenpiteiden kanssa mahdollista kasvattaa Puolan BKT:tä 1,1–1,8 prosenttia vuoteen 2026 mennessä, kun ei oteta huomioon rakenneuudistusten mahdollisia myönteisiä vaikutuksia, jotka voivat olla huomattavia. Julkisten investointien odotetaan vauhdittavan kokonaiskysyntää lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, parantavan Puolan talouden suhdannetilannetta ja edistävän siten nopeaa elpymistä. Investointien keskittäminen digitalisaatioon, kestävään infrastruktuuriin ja uusiutuvaan energiaan on tässä suhteessa erityisen hyödyllistä, sillä se tukee vihreää ja digitaalista siirtymää ja talouden pitkän aikavälin kestävyyttä.
- (22) Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä voidaan odottaa, että julkiset investoinnit ja suunnitellut uudistukset voivat yhdessä auttaa vastaamaan tämänhetkisiin potentiaalista kasvua koskeviin haasteisiin ja parantamaan talouden innovointikykyä. Tämän odotetaan auttavan puolalaisia yrityksiä nousemaan globaaleissa arvoketjuissa. Suunnitelman täytäntöönpanon odotetaan sen vuoksi parantavan potentiaalisen tuotannon laatua ja vaikuttavan pysyvästi Puolan talouden suorituskykyyn. Suurin osa tästä pitkäaikaisesta vaikutuksesta johtuu toimenpiteistä, joilla parannetaan Puolan talouden kilpailukykyä vahvistamalla innovaatioiden kehittämistä ja levittämistä, parantamalla sääntelyn laatua ja tukemalla yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä.
- (23) Suunnitelmaan sisältyvillä toimenpiteillä pyritään tukemaan työmarkkinoiden selviytymiskykyä parantamalla työmarkkinoiden instituutioiden laatua ja riittävyyttä, tavoittamalla ja aktivoimalla erityisesti ikääntyneitä ja heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvia työntekijöitä täydennys- ja uudelleenkoulutusohjelmien avulla, edistämällä joustavia työllistymismuotoja sekä lisäämällä naisten työvoimaosuutta edistämällä joustavampia työllistymismuotoja, kuten etätyötä, ja parantamalla lastenhoito- ja varhaiskasvatuspalvelujen saatavuutta ja laatua. Suunnitelma sisältää myös kannustimia jäädä työmarkkinoille lakisääteisen eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Nämä toimet ovat osallistavaa kasvua koskevien Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisia. Koulutuksen työmarkkinarelevanssia on tarkoitus parantaa toteuttamalla toimenpiteitä, joilla edistetään inhimillisen pääoman kehittämistä sekä osaamisen ja työmarkkinoilla tarvittavien taitojen kohtaantoa, myös uusien teknologioiden yhteydessä. Koulutuksen digitalisointipolitiikan odotetaan edistävän lasten ja nuorten valmentamista tietoyhteiskuntaan. Suunnitellut toimet liittyvät ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen vahvistamiseen, koulujen

tukemiseen niiden valmistautuessa vihreään ja digitaaliseen siirtymään, sekä alueellisten koulutuspolitiikkojen koordinointiin sen varmistamiseksi, että maan kaikki osat voivat mukautua nykyaikaisten työmarkkinoiden tarpeisiin.

- (24) Suunnitelmaan sisältyy erilaisia toimia, joilla edistetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa lapsia ja nuoria koskevan toimintapolitiikan avulla. Uudistusten ja investointien odotetaan parantavan alle kolmivuotiaiden lasten pääsyä laadukkaaseen hoitoon ja edistävän ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen kehittämistä, kun perustetaan alakohtaisia osaamiskeskustoja ja kehitetään osaamispolitiikkojen koordinoitua. Lisäksi suunnitelmassa keskitytään koulujen nykyaikaistamiseen muun muassa perustamalla luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan laboratorioita. Tämän odotetaan takaavan jatkuvan mukautumisen nykyisiin oppimishaasteisiin, erityisesti digitalisaatioon.
- (25) Vihreää ja digitaalista siirtymää edistävien toimenpiteiden odotetaan tekevän Puolan taloudesta innovatiivisemmän ja kestävämmän ja edistävän sosiaalista selviytymiskykyä kuromalla umpeen kaupunki- ja maaseutualueiden välistä kuilua. Erityisesti verkkoinfrastruktuurin kehittämiseen tehtävien investointien odotetaan kattavan puutteet (valkoiset kohdat) laajakaistayhteyksien saatavuudessa sekä 5G-teknologian kehittämisen maaseudulla. Kestävään kaupunkiliikenteeseen tehtävien investointien odotetaan nopeuttavan kaupunkien vihreää siirtymää toteuttamalla kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmia ja kehittämällä päästötöntä julkista liikennettä kaupungeissa ja aluetasolla. Vähäpäästöiseen ja päästöttömään liikkuvaan kalustoon tehtävien investointien odotetaan parantavan linja-autoyhteyksiä alueilla, joilla liikenneyhteydet ovat huonot. Tämän odotetaan osaltaan helpottavan syrjäisten alueiden liittämistä taloudellisen toiminnan keskuksiin.

Ei merkittävää haittaa

- (26) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmassa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.4 mukaisesti varmistetaan, että siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852³ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille ("ei merkittävää haittaa" -periaate) (luokitus A).
- (27) Puola on arvioinut elpymis- ja palautumissuunnitelmansa toimenpiteet noudattaen menetelmää, joka on esitetty komission teknisissä ohjeissa "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti (2021/C 58/01)⁴. Kaikkien asiaankuuluvien toimenpiteiden mahdollisiin haitallisiin ympäristövaikutuksiin on puututtava asianmukaisin välitavoittein ja tavoittein, joilla varmistetaan, että sovellettavat ympäristökriteerit täyttyvät. Kaasupohjaiseen sähkön ja lämmön yhteistuotantoon ja lämmönlähteiden

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁴ Komission tiedonanto: Tekniset ohjeet "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti (2021/C 58/01), (EUVL C 58, 18.2.2021, s. 1).

korvaamiseen tehtävien investointien odotetaan täyttävän komission teknisissä ohjeissa määritellyt kasvihuonekaasuintensiteetin raja-arvot. Vetyteknologiaan tehtävien investointien odotetaan täyttävän Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 nojalla annetussa komission delegoidussa asetuksessa⁵ vahvistetut kasvihuonekaasupäästöjen kynnyсарvot. Käyttöön on tarkoitus ottaa tuki kaasukäyttöisten lämmityskattiloiden asentamiseen osana laajempia peruskorjausohjelmia. Maantie- ja rautatiekalustolle on asetettava tiukat polttoainetehokkuutta koskevat vaatimukset, jotka otetaan huomioon asianomaisiin toimenpiteisiin sovellettavissa välitavoitteissa ja tavoitteissa.

- (28) Erityistä huomiota on kiinnitetty toimenpiteisiin, joiden vaikutuksia ympäristötavoitteisiin on perusteltua tarkastella tarkkaan. Sellaisten toimenpiteiden osalta, joihin liittyy vesihuoltotoimenpiteiden tukemista maaseutualueilla, Puolan odotetaan suosivan ilmastonmuutosta kestäviä ja luontoon perustuvia ratkaisuja. Puolan odotetaan lisäksi varmistavan, ettei ympäristötavoitteille aiheudu merkittävää haittaa, sulkemalla tuen ulkopuolelle kaikki investoinnit, joilla on merkittävä vaikutus vesimuodostumien tilaan tai kielteisiä vaikutuksia luontoon. Tällä pyritään erityisesti välttämään asianomaisiin vesimuodostumiin kohdistuvat merkittävät vaikutukset, jotka vaarantaisivat hyvän vesien tilan saavuttamista koskevan tavoitteen tai viivästyttäisivät sen saavuttamista. Näin pyritään myös varmistamaan, että toimenpiteet eivät vaikuta kielteisesti suojeltuihin luontotyyppeihin ja lajeihin.

Vihreän siirtymän edistäminen, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien

- (29) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.5 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään vihreää siirtymää, luonnon monimuotoisuus mukaan luettuna, tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 42,7 prosenttia suunnitelman kokonaismäärärahoista mainitun asetuksen liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna. Kuten mainitun asetuksen 17 artiklassa edellytetään, suunnitelma on johdonmukainen niiden tietojen kanssa, jotka on sisällytetty kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan vuosiksi 2021–2030.
- (30) Uudistuksilla ja investoinneilla uusiutuviin energialähteisiin, joilla pyritään erityisesti lisäämään merkittävästi maatuulivoiman ja aurinkosähkön kapasiteettia, poistamaan sääntelyesteitä uuden maatuulivoimakapasiteetin kehittämiseltä sekä kehittämään merituulivoimakapasiteettia, vetyteknologioita ja vaihtoehtoisia polttoaineita, odotetaan voitavan auttaa Puolaa saavuttamaan vuoden 2030 ilmasto- ja energiatavoitteensa kohti pitkän aikavälin siirtymää ilmastoneutraaliin talouteen. Suunnitelman mukaisten energiatehokkuustoimenpiteiden, kuten rakennusten perusparannuksia koskevan kunnianhimoisen ohjelman ja yksittäisten hiililämmittimien julkisen tuen asteittaisen poistamisen sekä teollisuuden vähähiilistämisen, odotetaan niin ikään auttavan merkittävästi Puolaa saavuttamaan ilmasto- ja energiatavoitteensa. Kattavan liikennealan uudistus- ja investointipaketin

⁵ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2139, annettu 4 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 täydentämisestä vahvistamalla tekniset arviointikriteerit, joilla määritetään, millä edellytyksillä taloudellista toimintaa pidetään ilmastonmuutoksen hillintää tai ilmastonmuutokseen sopeutumista merkittävästi edistävänä ja aiheuttaako kyseinen taloudellinen toiminta merkittävää haittaa millekään muulle ympäristötavoitteelle; C/2021/2800 final.

odotetaan tukevan sähköistä liikkuvuutta, puhdasta julkista henkilöliikennettä, liikennemuutosiirtymää kohti päästötöntä rautatieliikennettä, tavaroiden intermodaalikuljetusta ja liikenneturvallisuutta.

- (31) Maaseutualueiden kestävästä vesihuollosta koskevien uudistusten ja investointien odotetaan auttavan vastaamaan Puolan kohtaamiin haasteisiin, jotka liittyvät ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä alhaiseen vedenpidätyskykyyn ja vesipulaan, mukaan lukien juomavesipula. Niiden odotetaan osaltaan lisäävän biologista monimuotoisuutta ja edistävän maaseutualueiden kykyä sopeutua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, erityisesti kuivuuteen. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävistä toimenpiteistä voi olla hyötyä myös biologisen monimuotoisuuden säilyttämiselle, sillä niiden odotetaan tukevan biologista monimuotoisuutta suojeleviin ratkaisuihin.

Digitaalisen muutoksen edistäminen

- (32) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.6 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään digitaalista muutosta tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 21,3 prosenttia suunnitelman kokonaismäärärahoista mainitun asetuksen liitteessä VII esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.
- (33) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kaavailtujen julkishallintoon, talouteen ja yhteiskuntaan tehtävien uudistusten ja investointien odotetaan edistävän maan digitaalista muutosta. Toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa verkkoyhteyksien parantaminen, julkishallinnon järjestelmiä koskevien lakien ja infrastruktuurien päivittäminen, sähköisen laskutuksen käyttöönotto ja kyberturvallisuusjärjestelmien merkittävä parantaminen sekä hallinnossa että keskeisillä talouden aloilla. Julkishallinnon digitaalisen muutoksen odotetaan kannustavan yksityistä sektoria edistämään yritysten digitalisaatiota.
- (34) Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, osaamisen ja elinikäisen oppimisen alalla suunniteltujen uudistusten ja investointien odotetaan edistävän työmarkkinoiden kannalta merkityksellisiä taitoja ja helpottavan digitaalista ja vihreää siirtymää ja samalla kaventavan digitaalista kuilua, kun digitaalisen infrastruktuurin, laitteiden ja taitojen tasavertainen saatavuus kouluissa ja väestön keskuudessa paranee. Näiden toimenpiteiden odotetaan myös edistävän koulutusjärjestelmän digitalisaatiota laajemminkin sekä parantavan digitaalista osaamista paitsi opettajien ja virkamiesten keskuudessa myös riittämättömän digilukutaidon omaavien kansalaisten ja muita heikommassa asemassa olevien tai syrjäytymisvaarassa olevien ryhmien parissa.

Pysyvät vaikutukset

- (35) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma tuottaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan g alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.7 mukaisesti pysyviä vaikutuksia Puolassa.
- (36) Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmalla odotetaan olevan pysyviä vaikutuksia monilla politiikan aloilla sekä julkishallinnon ja instituutioiden kannalta. Erityisesti hallinnollisen ja sääntelyyn liittyvän rasituksen vähentämiseen tähtäävän kunnianhimoisen uudistuksen, maankäytön suunnittelua koskevan uudistuksen ja lainsäädäntömenettelyn laadun parantamiseen tähtäävien uudistusten, joilla lisätään

vaikutustenarviointien merkitystä ja varmistetaan sidosryhmien parempi kuuleminen päätöksenteko- ja lainsäädäntömenettelyissä, odotetaan tuovan pysyviä vaikutuksia julkishallinnon laatuun. Lisäksi uusiutuvien energialähteiden ja erityisesti maa- ja merituulipuistojen kehittämistä koskevan sääntelykehityksen luomiseen tähtäävillä uudistuksilla odotetaan olevan pysyviä vaikutuksia Puolan talouden vähähiilistämiseen. Terveydenhuollon uudistusten odotetaan parantavan terveydenhuoltojärjestelmän tuloksellisuutta ja tehokkuutta ja lisäävän terveydenhuoltopalvelujen saatavuutta. Työmarkkinuudistusten odotetaan lisäävän työmarkkinoille osallistumista, parantavan sosiaalista suojelua ja vähentävän työmarkkinoiden segmentoitumista. Ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja elinikäisen oppimisen koordinoinnin parantamiseksi toteutettavilla uudistuksilla saadaan aikaan pysyviä vaikutuksia osaamisen työmarkkinarelevanssiin ja tarjotaan työntekijöille mahdollisuuksia sopeutua työmarkkinoiden muutoksiin.

- (37) Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitettyjen rakenneuudistusten vaikutusta tuetaan ja vahvistetaan erilaisilla investoinneilla. On odotettavissa, että huomattavat investoinnit uusiutuvaan energiaan ja erityisesti merituulipuistoihin ja niihin liittyvään infrastruktuuriin sekä kestäväan liikenteeseen (päästötön liikenne, kestävä kaupunkiliikenne, liikennemuutosiirtymä rautateihin) edistävät Puolan talouden vähähiilistämistä. Laajamittaiseen lämpöjärjestelmien uudistamiseen ja peruskorjauksiin tehtävien investointien odotetaan edistävän ilmanlaadun parantamista ja vähentävän energiaköyhyyttä, mikä edistää oikeudenmukaista siirtymää ja takaa paremman elintason. On odotettavissa, että laajakaistainternetin saatavuuden parantaminen maaseutualueilla ja investoinnit kyberturvallisuuteen ja digitaaliseen osaamiseen edistävät digitaalista muutosta. Kunnianhimoisen savusumuntorjuntaohjelman ja kestäväan liikenteeseen tehtävien investointien odotetaan edistävän paremman ilmanlaadun saavuttamista, millä on pysyviä vaikutuksia päästöjen vähentämiseen ja elämänlaadun parantamiseen. Terveydenhuoltouudistuksia tuetaan tekemällä investointeja sairaaloihin ja muihin hoitolaitoksiin. Alakohtaisiin osaamiskeskukseen tehtävillä investoinneilla voidaan saada aikaan pysyvä vaikutus osaamisen tarjonnan työmarkkinarelevanssiin. Suunnitelman pysyviä vaikutuksia voidaan vahvistaa myös suunnitelman ja muiden, myös koheesiopolitiikan varoin rahoitettavien, ohjelmien yhteisvaikutuksella, erityisesti vastaamalla alueellisiin haasteisiin merkityksellisellä tavalla ja edistämällä tasapainoista kehitystä.

Seuranta ja täytäntöönpano

- (38) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ovat asianmukaisia (luokitus A) takaamaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan h alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.8 mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien suunnitellun aikataulun, välitavoitteiden ja tavoitteiden ja niihin liittyvien indikaattoreiden, tuloksellisen seurannan ja toteuttamisen.
- (39) Suunnitelmassa on määritelty välitavoitteet ja tavoitteet sellaisia uudistuksia ja investointeja varten, joiden toteuttamiseen haetaan tukea, jota ei makseta takaisin, sekä sellaisia muita uudistuksia ja investointeja varten, joiden toteuttamiseen haetaan lainaa. Välitavoitteet ja tavoitteet ovat selkeitä ja realistisia ja niille ehdotetut indikaattorit ovat merkityksellisiä, hyväksyttävissä ja luotettavia. Välitavoitteet ja tavoitteet koskevat myös jo toteutettuja toimenpiteitä, jotka ovat asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklan 2 kohdan nojalla tukikelpoisia. Näiden välitavoitteiden ja

tavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen ajallaan on tarpeen maksupyyntöön perustelemiseksi. Puolassa on kattava täytäntöönpanojärjestelmä. Rahastoista ja aluepolitiikasta vastaava ministeriö, joka on elpymis- ja palautumissuunnitelman ja sen täytäntöönpanon keskuskoordinointielin, vastaa yleisestä koordinoinnista, seurannasta ja raportoinnista ja toimii komission keskitettynä yhteyspisteenä. Tämä elin vastaa myös maksupyyntöjen, johdon vahvistuslausumien ja suoritettuja tarkastuksia koskevan yhteenvedon laatimisesta. Tarkastuksista vastaa kansallinen verohallinto, erityisesti valtiovarainministeriön alaisuudessa toimiva julkisten varojen tarkastusosasto ja maan 16 verohallintokamaria (aluetoimistot). Elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisten uudistusten ja investointien täytäntöönpanosta vastaavat yksittäiset ministeriöt, keskushallinnon viranomaiset ja muut toimivaltaisten ministeriöiden valtuuttamat yksiköt. Puola käyttää erityistä tietojärjestelmää elpymis- ja palautumissuunnitelman seurantaan ja valvontaan sekä tietojen keräämiseen, tallentamiseen ja saatavuuden varmistamiseen asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.

- (40) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tukivälineestä annettavasta rahoitustuesta tiedotetaan ja se tuodaan esille asetuksen (EU) 2021/241 34 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden auttamiseksi suunnitelmiansa täytäntöönpanossa voidaan pyytää teknistä tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240⁶ perustetusta teknisen tuen välineestä.

Kustannukset

- (41) Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut ovat jossakin määrin (luokitus B) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.9 mukaisesti kohtuulliset ja uskottavat ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.
- (42) Puola on toimittanut kustannusarviot kaikista suunnitelmaan sisältyvistä toimenpidetyypeistä, jotka aiheuttavat kustannuksia. Yleisesti ottaen kustannusarvioiden tekemisessä käytetyt menetelmät ja oletukset ovat selkeitä ja ymmärrettäviä, ja ne perustuvat usein aiempiin koheesipolitiikan rahastoista rahoitettuihin hankkeisiin. Joissakin tapauksissa tiedot kustannusarvioiden laatimisessa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista ovat kuitenkin puutteellisia, minkä vuoksi kustannusarvioista ei voida antaa kaikilta osin myönteistä arviota. Puola on myös toimittanut yksityiskohtaiset liiteasiakirjat useimmista toimenpidetyypeistä perustelujen ja kustannusarvioiden tueksi. Puola on toimittanut riittävät tiedot ja takeet sen varmistamiseksi, että suunnitelman kustannuksia ei kateta muulla unionin rahoituksella. Suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on kustannustehokkuusperiaatteen mukainen ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

- (43) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ja tähän päätökseen sisältyvät lisätoimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.10 mukaisesti asianmukaisia (luokitus A) ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan asetuksen nojalla myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, ja on odotettavissa, että järjestelyjen avulla voidaan tuloksellisesti välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen asetuksen nojalla ja muista unionin ohjelmista. Tämä ei vaikuta sellaisten muiden välineiden ja työkalujen soveltamiseen, joilla edistetään ja valvotaan unionin lainsäädännön noudattamista, mukaan lukien korruption, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin talousarvion suojaamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092⁷ mukaisesti.

- (44) Asetuksen (EU) 2021/241 20 artiklan 5 kohdan e alakohdan mukaisesti olisi vahvistettava unionin taloudellisten etujen suojaamiseen liittyvät välitavoitteet, jotta voidaan varmistaa mainitun asetuksen 22 artiklan noudattaminen. On odotettavissa, että näiden välitavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen takaa sisäisen valvonnan järjestelmän riittävyys asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j alakohdan mukaisesti. Koska tehokas oikeussuoja on sisäisen valvonnan järjestelmän toiminnan edellytys, suunnitelmassa asetetaan välitavoitteita uudistukselle, jolla vahvistetaan tuomioistuinten riippumattomuutta ja puolueettomuutta, ja uudistukselle, jolla korjataan niiden tuomareiden tilanne, joihin korkeimman oikeuden kurinpitojaoston tekemät, kurinpitoasioita ja oikeudellista koskemattomuutta koskevat päätökset vaikuttavat, ottamalla heidät uudelleen palvelukseen uuden jaoston viipymättä toteutettavassa uudelleentarkastelumenettelyssä antaman myönteisen arvion perusteella, sekä uudistukselle, jolla varmistetaan elpymis- ja palautumissuunnitelman tuloksellinen tarkastus ja valvonta, mukaan lukien unionin taloudellisten etujen suojaaminen. Koska nämä välitavoitteet olisi vahvistettava myös asetuksen (EU) 2021/241 20 artiklan 5 kohdan e alakohdan perusteella, jotta voidaan varmistaa unionin taloudellisten etujen suojaaminen ja riittävän valvontajärjestelmän perustaminen ennen kuin komissio hyväksyy maksuja tukivälineen puitteissa, Puolan olisi saavutettava nämä välitavoitteet ennen ensimmäisen maksupyynnön toimittamista, eikä tukivälineestä voida suorittaa maksuja ennen niiden saavuttamista. Tämä vaatimus ei vaikuta Puolan velvollisuuteen koko ajan noudattaa unionin oikeuden, erityisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 19 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan ja niitä koskevia Euroopan unionin tuomioistuimen tulkintoja, jotka muodostavat unionin säännösten olennaisen osan.
- (45) SEU-sopimuksen 19 artiklaa noudattaen laillisesti perustettujen tuomioistuinten ja tuomareiden riippumattomuuden ja puolueettomuuden vahvistamiseksi kaikki tuomareihin liittyvät kurinpitoasiat olisi siirrettävä Puolan korkeimman oikeuden nykyisestä kurinpitojaostosta saman tuomioistuimen toiseen jaostoon, joka täyttää riippumattomuutta ja puolueettomuutta koskevat vaatimukset ja on perustettu laillisesti SEU-sopimuksen 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että tämän uuden jaoston kokoonpanon olisi oltava merkittävästi erilainen kuin kurinpitojaoston kokoonpanon.

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

- (46) Sen varmistamiseksi, että tuomioistuimet ja tuomarit ovat puolueettomia, riippumattomia ja laillisesti perustettuja SEU-sopimuksen 19 artiklaa noudattaen, kaikkien tuomareiden olisi voitava joko asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan aloittaa tutkinta siitä, täyttääkö tuomioistuin riippumattomuutta, puolueettomuutta ja ”laillisesti perustamista” koskevat vaatimukset. Tällaista tutkintaa ei pitäisi myöskään luokitella kurinpitörikkomukseksi. Tämä tarkoittaa, että kun tuomari ottaa tällaisen kysymyksen esille konkreettisessa tapauksessa, hänen ei pitäisi joutua kurinpitomenettelyn kohteeksi eikä hänen koskemattomuuttaan tulisi poistaa siksi, että hän on arvioinut näiden vaatimusten noudattamista, muun muassa tarkastelemalla niitä olosuhteita, joissa toinen tuomari on nimitetty. Tätä periaatetta ei pitäisi heikentää minkään kansallisen lainsäädännön säännöksen nojalla.
- (47) Toimivaltaisten kurinpitotuomioistuinten harkinnanvaraista nimeämistä tuomareita koskevissa asioissa olisi vastaavasti rajoitettava objektiivisten kriteerien perusteella.
- (48) Oikeuslaitoksen uudistuksen arviointi perustuu yksinomaan suunnitelmaan sisältyvään toimenpiteen kuvaukseen, eikä se perustu lainsäädäntöehdotuksiin, joihin sovelletaan Puolassa lainsäädäntömenettelyjä. Sen vuoksi tämän päätöksen välitavoitteiden tyydyttävää saavuttamista olisi arvioitava ensimmäisen maksupyynnön esittämisajankohtana voimassa olevan lainsäädännön perusteella.
- (49) Tämä päätös, jolla hyväksytään komission myönteinen arvio elpymis- ja palautumissuunnitelmasta ja erityisesti siihen liittyvistä oikeuslaitoksen uudistamista koskevista välitavoitteista, ei vaikuta mihinkään vireillä oleviin tai tuleviin rikkomusmenettelyihin eikä yleisemmin Puolan velvollisuuteen noudattaa unionin oikeutta ja erityisesti unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.
- (50) Puola on ilmoittanut, että Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tietojärjestelmää käytetään myös elpymis- ja palautumistukivälineen tarkoituksiin. Erillisen välitavoitteen avulla olisi varmistettava, että suunnitelman täytäntöönpanon seurantaan tarkoitettu tietojärjestelmä on perustettu ja käytössä ennen ensimmäisen maksupyynnön toimittamista komissiolle. Asetuksen (EU) 2021/241 20 artiklan 5 kohdan e alakohdasta noudattaen Puolan olisi toteutettava tämä toimenpide mainitun asetuksen 22 artiklan noudattamiseksi ja vahvistettava toimenpiteen toteuttamistilanne ensimmäisen maksupyynnön yhteydessä asiaa koskevalla tarkastuskertomuksella. Järjestelmässä olisi oltava vähintään seuraavat toiminnot: a) tietojen keruu sekä välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta; ja b) asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 2 kohdan d alakohdan i–iii alakohdassa vaadittujen tietojen kerääminen ja säilyttäminen sekä tietoihin pääsyn varmistaminen mainitun asetuksen 22 artiklan 2 kohdan e alakohdan nojalla. Lisäksi järjestelmän olisi tuotettava kaikki tarvittavat tiedot, jotta Puolan viranomaiset voivat käyttää suunnitelman tarkastuksia ja valvontaa varten riskipisteytys- ja tiedonlouhintavälinettä (Arachne).
- (51) Järjestelyt suunnitelman täytäntöönpanemiseksi Puolassa on kuvattu asianmukaisesti. Järjestelyt on muotoiltu johdonmukaisesti, ja ne perustuvat vakaisiin prosesseihin ja rakenteisiin niin, että valvonta- ja tarkastustoimiin osallistuvien toimijoiden roolit ja vastuut ovat selvät, asiaankuuluvat valvontatoiminnot on erotettu asianmukaisesti ja tarkastuksia tekevien toimijoiden riippumattomuus on varmistettu. Suunnitelman täytäntöönpanon keskeinen koordinoituvastuu olisi osoitettava rahastoista ja aluepolitiikasta vastaavalle ministeriölle. Suunnitelman mukaisten uudistusten ja investointien täytäntöönpanosta vastaavat yksittäiset ministeriöt, keskushallinnon

viranomaiset ja muut toimivaltaisten ministeriöiden valtuuttamat yksiköt, ja kansallisen tarkastuselimen olisi suoritettava tarvittavat tarkastukset. Hallinnon tarkastukset suorittaa kunkin toimenpiteen täytäntöönpanosta vastaava laitos.

- (52) Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamisen tarkastamista varten olisi toteutettava erityistoimenpiteitä, jotta voidaan suojata unionin taloudellisia etuja. Kansallisen verohallinnon olisi tehtävä tarkastuksia vuosittain. Tarkastusten tiheys riippuu kuitenkin maksupyyntöjen tiheydestä tarkastusstrategian mukaisesti. Tarkastusten olisi katettava välitavoitteita ja tavoitteita koskevaa raportointia varten käyttöön otettu järjestelmä, elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon seuranta koskeva tietojärjestelmä ja toimien tarkastukset, mukaan lukien moitteettoman varainhoidon edellytykset.

Elpymis- ja palautumissuunnitelman johdonmukaisuus

- (53) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan k alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.11 mukaisesti toimenpiteitä, joilla toteutetaan uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisina toimina.
- (54) Uudistukset ja investoinnit on yhdistetty suunnitelmassa yksilöityihin ensisijaisiin aloihin, ja ne on tältä pohjalta jäsenelty suunnitelman kuuteen toisiaan täydentävään komponenttiin. Suunnitelman yleisenä tavoitteena on lisätä Puolan talouden tuottavuutta investointien lisääntymisen, paremman liiketoimintaympäristön, digitalisaation, energiakäänteen ja puhtaan älykkään liikkuvuuden sekä koulutuksen ja osaamisen laatuun perustuvan työvoiman tarjonnan ja sosiaalisen pääoman lisääntymisen ansiosta. Suunnitelmalla puututaan kattavasti covid-19-kriisin seurauksiin sekä useisiin Puolan talouden rakenteellisiin heikkouksiin. Erityisesti puhtaan energian tuotannon, kestävän liikenteen ja digitalisaation alalla uudistuksiin ja investointeihin liittyy runsaasti synergiaetuja ja täydentävyyttä. Tämä koskee esimerkiksi uudistuksia, joilla tuetaan maa- ja merituulipuistojen ja vähähiilisten vetyteknologioiden kehittämistä sekä kestävän kaupunkiliikenteen ja liikenneturvallisuuden edistämistä. Sama pätee jossain määrin työmarkkinoita ja koulutusta koskeviin uudistuksiin ja investointeihin, joiden odotetaan lisäävän työmarkkinoille osallistumista ja nykyaikaistavan yleissivistävää ja ammatillista koulutusta. Joillakin uudistuksilla, kuten lainsäädäntöprosessia koskevilla uudistuksilla, odotetaan olevan laaja-alaisia vaikutuksia lainsäädännön laatuun ja tuloksellisuuteen kaikilla aloilla. Täydentävyydet koheesiopolitiikan rahastoista myönnettävän tuen kanssa esitellään suunnitelman komponenteissa ja yhteenvetona suunnitelman tasolla.

Tasa-arvo

- (55) Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kuvataan covid-19-kriisin vaikutuksia ja haasteita, jotka liittyvät sukupuolten tasa-arvoon ja kaikille yhtäläisiin mahdollisuuksiin, erityisesti työmarkkinatarpeiden osalta. Suunnitelmaan sisältyy erityistoimenpiteitä näihin haasteisiin vastaamiseksi, kuten toimet lastenhoitopalvelujen laadun ja saatavuuden parantamiseksi, jotta voidaan helpottaa naisten osallistumista työmarkkinoille. Puola toteaa, että eri hankkeiden ennakkotarkastus tehtiin yhdenvertaisuuskriteerien perusteella ja että suunnitelmaan ei sisällytetty tiettyjä hankkeita, jotka eivät täyttäneet vammaisten henkilöiden

esteettömyyskriteerejä tai jotka eivät muuten olleet tasa-arvoperiaatteiden mukaisia. Puola huomauttaa myös, että edellytyksenä on sen varmistaminen, että sukupuolten tasa-arvon ja yhtäläisten mahdollisuuksien periaatteet otetaan huomioon suunnitelman hallinnoinnin ja täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa. Seurantakomiteaan, jonka tehtävänä on seurata suunnitelman tuloksellista täytäntöönpanoa, kuuluu erityisesti kansalaisyhteiskuntaa edustavien ja perusoikeuksia ja syrjimättömyyttä edistävien elinten edustajia.

Turvallisuutta koskeva itsearviointi

- (56) Puola ei ole toimittanut turvallisuutta koskevaa itsearviointia asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 4 kohdan g alakohdan mukaisesti, koska se ei ole katsonut sitä tarpeelliseksi.

Rajatyylittävät ja useita maita koskevat hankkeet

- (57) Puola suunnittelee rajatyylittävää tai useita maita käsittävää hanketta digitalisaation alalla. Se suunnittelee erityisesti Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden hankkeiden (IPCEI-hankkeet) puitteissa investointien tukemista seuraavan sukupolven pilvi-infrastruktuuri- ja palveluhankkeen kautta.

Kuulemismenettely

- (58) Puola järjesti sidosryhmien kuulemisia eri foorumeilla ennen suunnitelmansa toimittamista. Suunnitelmaa koskeva julkinen kuuleminen käynnistettiin 26 päivänä helmikuuta 2021 ja se päättyi 2 päivänä huhtikuuta 2021. Vastauksia toimitettiin hallituksen verkkosivustolla olevalla erityisellä lomakkeella kaikkiaan 5 275. Lisäksi kommentteja esitettiin muun muassa kolmessa hallituksen järjestämässä keskustelutilaisuudessa ja työmarkkinaosapuolten johdolla toteutetussa viidessä julkisessa kuulemisessa. Suunnitelmasta keskusteltiin myös keskus- ja paikallishallinnon yhteisessä komiteassa (*Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*) ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun neuvostossa. Näiden kuulemisten tuloksena tehtiin muutoksia kaikkiin suunnitelman komponentteihin.
- (59) Asianomaisten toimijoiden sitoutumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että kaikki asianomaiset paikallisviranomaiset ja sidosryhmät, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, osallistuvat suunnitelmaan sisältyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanoon niiden toteutuksen alusta loppuun. Puola sitoutuu perustamaan välitavoitteena seurantakomitean, jonka tehtävänä on valvoa suunnitelman mukaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja joka koostuu työmarkkinaosapuolista ja muista asiaankuuluvista sidosryhmistä.

Myönteinen arvio

- (60) Koska komissio antaa Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta myönteisen arvion todeten, että suunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, tässä päätöksessä olisi mainitun asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti vahvistettava suunnitelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville suunnitelman täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin, ja lainatukena.

Rahoitusosuus

- (61) Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 160 967 579 300 Puolan zlotya eli 35 363 500 000 euroa EKP:n EUR/PLN-viitekurssin perusteella 3 päivänä toukokuuta 2021. Koska suunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit ja koska suunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat suuremmat kuin Puolan käytettävissä oleva enimmäisrahoitusosuus, Puolan suunnitelmaa varten myönnettävän rahoitusosuuden olisi oltava yhtä suuri kuin Puolan käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärä.
- (62) Laskelmaa Puolan enimmäisrahoitusosuudesta on määrä päivittää 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Mainitun asetuksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti Puolan saataville olisi asetettava nyt tietty määrä, joka ei ylitä mainitun asetuksen 11 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua enimmäisrahoitusosuutta, jotta oikeudellinen sitoumus voidaan tehdä 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä. Enimmäisrahoitusosuuden päivittämisen jälkeen neuvoston olisi komission ehdotuksesta tarvittaessa muutettava tätä päätöstä ilman aiheutonta viivytyksiä niin, että se sisältää päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden, joka on laskettu mainitun asetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
- (63) Puola on pyytänyt myös lainatukea lisä uudistusten ja -investointien tukemista varten. Puolan pyytämä lainan enimmäismäärä on pienempi kuin 6,8 prosenttia suhteessa sen bruttokansantuloon vuonna 2019 käyppinä hintoina. Suunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat suuremmat kuin Puolan käytettävissä oleva rahoitusosuus ja pyydetty lainatuki yhdessä.
- (64) Annettava tuki rahoitetaan neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053⁸ 5 artiklaan perustuvalla komission unionin puolesta toteuttamalla lainanotolla. Tuki olisi maksettava erissä heti, kun Puola on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet.
- (65) Tämä päätös ei saisi vaikuttaa sellaisten menettelyjen tuloksiin, jotka liittyvät unionin varojen myöntämiseen jonkin muun unionin ohjelman kuin elpymis- ja palautumistukivälineen nojalla, eikä sisämarkkinoiden toiminnan vääristymistä koskeviin menettelyihin, joita voidaan toteuttaa erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan nojalla. Päätöksellä ei poisteta jäsenvaltioille mainitun sopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista,

⁸ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Tämän päätöksen liitteessä esitetään elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvat uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta- ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet sekä lainan maksamiseen liittyvät täydentävät välitavoitteet ja tavoitteet, indikaattorit, jotka liittyvät suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä merkitykselliset taustatiedot.

2 artikla

Rahoitusosuus

1. Unioni asettaa Puolan saataville 23 851 681 924 euron suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin.⁹ Tästä määrästä 20 270 784 381 euroa asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022. Jos asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdassa säädetyn päivityksen tuloksena Puolan päivitetty enimmäisrahoitusosuus on yhtä suuri tai suurempi kuin 23 851 681 924 euroa, sen saataville asetetaan vielä 3 580 897 543 euroa niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana. Jos asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdassa säädetyn päivityksen tuloksena Puolan päivitetty enimmäisrahoitusosuus on alle 23 851 681 924 euroa, päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden ja 20 270 784 381 euron määrän välinen erotus asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä asetuksen (EU) 2021/241 20 artiklan 8 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana.
2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Puolan saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.
3. Rahoitussopimuksen mukaisten erien saataville vapauttamisen ehtona on, että rahoitusta on käytettävissä ja että komissio on tehnyt asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan mukaisesti päätöksen siitä, että Puola on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Edellyttäen, että 1 kohdassa tarkoitettut

⁹ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Puolan suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdan mukaisista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitettun menetelmän mukaisesti laskettuna.

oikeudelliset sitoumukset tulevat voimaan, tuen maksamisen edellytyksenä on, että Puola saavuttaa välitavoitteet ja tavoitteet viimeistään 31 päivänä elokuuta 2026.

3 artikla

Lainatuki

1. Unioni asettaa Puolan saataville enintään 11 506 500 000 euron suuruisen lainan.
2. Komissio asettaa lainan Puolan saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Komissio voi maksaa ennakkomaksun ja avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.
3. Lainasopimuksen mukaisten erien saataville vapauttamisen ehtona on, että rahoitusta on käytettävissä ja että komissio on tehnyt asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan mukaisesti päätöksen siitä, että Puola on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät lainaa koskevat yksilöidyt täydentävät välitavoitteet ja tavoitteet. Tuen maksamisen edellytyksenä on, että Puola saavuttaa täydentävät välitavoitteet ja tavoitteet viimeistään 31 päivänä elokuuta 2026.

4 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu Puolan tasavallalle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*